

Tips voor het werken met tolken

ALGEMEEN

Plannen	Bereid het gesprek voor. Zorg voor een structuur.
	Houd er rekening mee dat een gesprek met tolk steeds langer duurt dan een gesprek zonder tolk.
	Beperk gesprekken tot maximaal twee uur; tolken vergt veel concentratie en is arbeidsintensief.
Aanvraag plaatsen	Contacteer tijdig de tolkdienst. Het duurt soms eventjes om een geschikte tolk te vinden.
	Geef door waar het gesprek over gaat en waar de tolk meer informatie kan vinden. Zo kan hij zich voorbereiden en moeilijke woorden/jargon vooraf opzoeken.
Aan de start van het gesprek	Laat de tolk niet samen met de cliënt wachten voor het gesprek.
	Neem zelf de leiding. De tolk is er om jou te ondersteunen, niet andersom.
	Bereid de tolk kort voor. Wordt er een moeilijke boodschap overgebracht? Zijn er spanningen in het gezin?
	Zet de tolk strategisch, zodat je het directe contact met de cliënt behoudt.
	Geef de tolk de kans om zich voor te stellen. Benadruk dat de tolk neutraal en volledig vertaalt en dat hij verplicht geheimhoudt wat hij hoort. Maak eventueel wantrouwen van de cliënt bespreekbaar.
	Soms spreekt één van de aanwezigen ook beide talen. Maak duidelijke afspraken dat enkel de tolk vertaalt.
Tijdens het gesprek	Vraag en antwoord tolken gemakkelijker dan een lange monoloog.
	Blijf je gesprekspartner in de ogen kijken als je spreekt. Praat in de ik-vorm. Ook de tolk doet dat.
	Vermijd jargon en omschrijf moeilijke woorden of afkortingen. Zo voorkom je dat de tolk de woorden verkeerd omschrijft.
	Heb je vragen? Stel ze rechtstreeks aan de ouder of het kind. De tolk is geen intercultureel bemiddelaar of cultuurexpert.
	Houd halt indien het niet vlot en spreek eerst af hoe het verder moet en kan.
Na de opdracht	Bespreek de inhoud van het gesprek niet met de tolk.
	Contacteer onze tolkdienst indien je vragen of opmerkingen hebt.

Tips voor het werken met tolken
GROEPSGESPREK

Tolken voor een groeps gesprek is het tolken van mondelinge boodschappen tijdens een gesprek waarbij meerdere hulpverleners en een cliënt (of meerdere cliënten) met elkaar in interactie treden.

Het gaat veelal om een situatie waarbij verschillende hulpverleners (binnen 1 organisatie of vanuit meerdere organisaties) hun diensten op elkaar afstemmen.

Aanvraag plaatsen	Vermeld bij de aanvraag van de tolk zeker dat het om 'tolken voor een groeps gesprek' gaat.
	Vraag de tolk een kwartier langer aan, zodat er voldoende voorbereidingstijd is.
Aan de start van het gesprek	Besprek volgende aspecten vooraf met de tolk: <ul style="list-style-type: none">- De plaats van de tolk.- De tolktechniek: fluistertolken (simultaan) of consecutief tolken.- Wat indien andere aanwezigen ook de taal van de cliënt spreken? Welke voertaal wordt dan gebruikt?
	Spreek een signaal af waarmee de tolk kan aangeven dat de spreker de tolk de gelegenheid moet geven om te tolken.
Tijdens het gesprek	Leg de regels die je vooraf met de tolk besproken hebt uit aan de deelnemers. Benadruk dat de tolk de ruimte moet krijgen om te tolken, benadruk dat alles getolkt wordt (ook onderonsjes), benadruk de gekozen tolktechniek, ...
	Geef de tolk de gelegenheid om zijn deontologie voor iedereen toe te lichten.
	Bij de voorstellingsronde krijgt de tolk na elke deelnemer de mogelijkheid om te tolken.

Tips voor het werken met tolken
TOLKEN VOOR EEN GROEP

Tolken voor een groep is het tolken van een mondelinge boodschap, meestal informatief van aard, van een spreker naar een groep luisteraars, zonder dat deze groep hierop interactief reageert. Er wordt getolkt wat de spreker zegt en eventuele vragen uit het publiek kunnen ook getolkt worden.

Onderlinge gesprekken in het publiek worden niet getolkt.

Vorbereiding	Bezorg ons tijdig de inhoud of presentatie zodat de tolk de nodige terminologie met betrekking tot het thema kan voorbereiden.
Aanvraag plaatsen	Vermeld bij de aanvraag van de tolk zeker dat het om 'tolken voor een groep' gaat.
	Vraag de tolk een kwartier langer aan, zodat er voldoende voorbereidingstijd is.
Aan de start van het gesprek	Bespreek volgende aspecten vooraf met de tolk: <ul style="list-style-type: none"> - De plaats van de tolk. - De tolktechniek: fluistertolken (simultaan) of consecutief tolken.
	Spreek een signaal af waarmee de tolk kan aangeven dat de spreker de tolk de gelegenheid moet geven om te tolken.
	Zorg dat de sprekers op de hoogte zijn van de regels.
Tijdens het gesprek	Introduceer de tolk voor het publiek, leg de spelregels uit en vraag het nodige respect en geduld.
	Geef de tolk de gelegenheid om zijn deontologie voor iedereen toe te lichten.
	Alles wordt getolkt, behalve onderlinge gesprekken in het publiek.
	Zorg voor een goede timing zodat de tolk de gelegenheid heeft om te tolken, even te pauzeren, ...
	Indien je met verschillende tolken/talen werkt, gelieve te wachten totdat alle tolken de gelegenheid hebben gehad om alles te tolken om dan weer de spreker aan het woord te laten.